

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamá!?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrisekum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meir kostnað fyri lýsaran.

»Ráðgevandi nevndin«:

Uttanlanda- skuldin fer at avmarka búskaparfrælsi Føroya

— um ikki neyðug og strong tiltøk verða sett í verk, sigur Ráðgevandi Nevndin viðvíkjandi Føroyum í seinastu frágreiðing síni, sum hon hevur latið danska forsætismálaráðnum. Eisini fjølmiðlarnir hava fingið frágreiðingina og prenta vit hana í heilum líki.

Hon er soljóðandi:

Búskaparliga støða Føroa á sumri 1985

Nevndin vitjaði í Føroyum í tíðini frá 4. til 11. juni 1985 og hevði fundir við landsstýrið, figgjarnevndina, Búskaparráðið umframt umboð fyri ymsar myndugleikar og vinnulív.

Grundað á tað, sum nevndin fekk burtur úr hesi vitjan og á tær nýggju hagfrøðisligu upplýsingarnar, sum eru komnar fram síðni mars í ár, tá nevndin kom við síni seinastu frágreiðing, hevur nevndin hetta at leggja aftrat um búskaparligu støðu Føroya:

Høvuðstrupulleikin í føroyska búskapinum er sum fyrr nevnt tann tørvandi javnvágin millum framleiðslu øðrumegin og nýtslu og iløgur hinumegin.

in. Trupulleikarnir í sambandi við hesa javnvág eru bert øktir, m.a. av teirri orsök, at føroyska framleiðslan og útflutningurin bert hava vist ein avmarkaðan vøkstur, um somu tíð er føroyska nýtslan og serstakliga iløgunar í fiskiskip og farmaskip v.m. øktar munandi.

Í 1984 var úrslitið eitt undirskot á gjaldsjavnanum uppá umleið 800 mill. kr., soleiðis at tann føroyska nettoskuldin til útlendið í byrjanini av 1985 varð gott og væl 3.100 mill. kr. svarandi til 62% av bruttotjóðarúrtøkuni ella 157% av samlaða útflutningi Føroya av vörum og tænastum í 1984.

Støddin á uttanlandaskuldini og við tí ferð hon veksur, er merkisverd. Til sammetingar eru í hjá-

lagða yvirliði tøl fyri tvey OECD-lond, sum í 1983 høvdu eina nettoskuld til útlendið, ið svarar til meira enn 10% av bruttotjóðarúrtøkuni. Í tí árinum var føroyska uttanlandaskuldin framvegis bert umleið 2.300 mill. kr. svarandi til 52% av bruttotjóðarúrtøkuni og 121% av samlaða útflutninginum av vörum og tænastum.

Sambært gongdini higartil í ár, so heldur nevndin ikki, at tað eru tekin til, at uttanlandsskuldin skjótt fer at minka.

Grundað á innflutningin teir fyrstu mánaðirnar í ár kann ein vænta ein vøkstur í innflutninginum uppá 15-20% í mun til 1984.

Verður fiskiveiðan óbroytt í mun til 1984, so kann ein ikki vænta nakran vøkstur í nøgdini av útfluttum fiskavörum, men sum fylgja av prísvøkstri á útflutningsvörum, sum longu hevur verið, kunnu vit rokna við, at útflutningsvirðið í 1985 fer at vaksa við 10-15%. Við teimum prísum, sum vit kenna í lótni í samband við keyp av fiskiskipum v.m. í útlandinum, so eru útlit til, at undirskotið á handilsjavnanum fer at vaksa við nøkrum hundrad mill. kr.

Gjaldsjavnin fer harumframt at vera ávirkaður av vaksandi útreiðslum til rentur og uttanlandsskuldin umframt ein ávisan vøkstur í tilskotinum úr Danmark. Samanum-

tikið eru útlit til eitt undirskot á føroyska gjaldsjavnanum í 1985 uppá umleið 1 mia. kr. Við óbroyttum gjaldoyriskursum fer hetta at geva eina føroyska uttanlandsskuld omanfyri 4.100 mill. kr. svarandi til umleið 77% av teirri mettu bruttotjóðarúrtøkuni og 200% av tí metta útflutninginum av vörum og tænastum.

Komandi árin fer uttanlandsskuldin at vaksa enn meira, kanska so nógv, at skuldin til útlendið við tíðini fer at avmarka búskaparfrælsi Føroya.

Rætt er tað, at ein kann rokna við einum vøkstri í framleiðsluni av silum og laks, men ein kann neyvnan rokna við størri vøkstri í fiskiveiðini og tí heldur ikki í tí partinum av útflutninginum, sum er grundaður á fiskiveiðina.

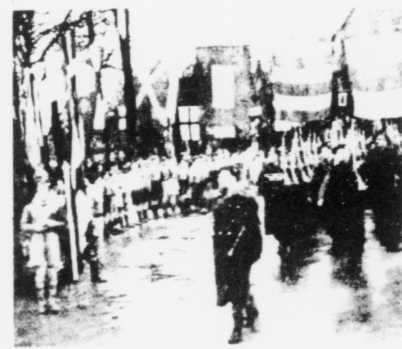
Gjaldsjavnin fer samtiðis at verða nógv tyngdur av teirri skipafløguaetlan uppá gott og væl 1 mia. kr., sum landsstýrið hevur samtykt at seta í verk innan miðjan 1988 og somuleiðis av, at tær almennu iløgunar tey næstu árin fara at ligga á einum sera høgum støði.

Nevndin skal samstundis gera vart við, at hækk-ingarnar av innflutningsgjaldinum, ætlaði niðurskurðurin av studninginum til fiskivinnuna og onnur tiltøk, sum landsstýrið hevur sett og ætlar at seta í verk, ikki eru nógv mikið til at venda gongdini í føroyska búskapinum til tess at fáa betri javnvág millum inntøkur og útreiðslur.

Nevndin heldur, at orsøkin til at tey neyðugu stigin til tess at broyta búskaparligu gongdina, ikki eru tikið enn, er tann, at ein aftur seg at taka avgerðir, sum kunnu ávirka virksemi og harvið sjálvt arbeiði í Føroyum.

Við at útseta avgerðir vandandi fyri, at ein seinni er noyddur til at fremja tiltøk, hvørs búskaparligu og sosialu avleiðingar fara at raka enn meira meint.

Tað hava ikki verið trupulleikar við at figgja ta ovurstóra undirskotið á gjaldsjavna Føroya, sum ikki minst tær stóru almennu og privatu iløgunar hava við sær. Tann harða kappingin, sum í lótni er lutvist innan europeiska skipasmiðju-inaðin og lutvist á tí danska og tí altjóða penga- og kapitalmarknaðinum, merkir, at tær flestu konketu ítøkiligu almennu og privatu iløgu-aetlanirnar verða figgjaðar uttan trupulleikar. Tá

Bretskir hermenn frá 2. heimsbardaga vitja í Føroyum

Um somu tíð letur Føroya Krigssavn upp.

Mikudagin 17. juli koma nakrir av teimum bretsku hermonnum, sum vóru í Føroyum undir øðrum heimsbardaga, aftur á vitjan. Tað er Føroyskt-Bretsk felag, ið hevur skipað fyri ferðini, sum endar mánadagin 22. juli, tá ið ferðalagið, sum telur 19 fólk, fer aftur til Bretlands við Norrønu.

Hetta eru menn úr herdeildini CAMERONIANS, sum eitt skifti vóru í Føroyum. Åður hava menn úr Lovat Scouts og onnur vitjað Føroyskt-Bretskt Felag.

Gestirnir halda til í Havn, har teir fara at vitja søvnini á Debess-atróð, Fiskasøluna, Útvarpshúsin, Norðurlandahúsið, Svimjihöllina og nýggju blaðhús Dimmalættingar. Andars verður skipað fyri bilútfærð inn í Eysturoynna at hyggja at virkjum og øðrum har.

Seinnapartin sunnudagin 21. verður minn-

ingargudstænasta í Havnar kirkju, har varabiskupur og ein av bretunum, sum er prestur, fara at tala, og har enskir og føroyskir sálmar verða sungnir.

Úr Havnar kirkju verður vitjað inn í Vesturkirkjuna. Og haðani gongur leiðin til hólði í Heysvegnum, har »Føroya Krigssavn 1940-45«, sum Føroyskt-Bretskt Felag hevur arbeitt við í fleiri ár, fyrípils fer at halda til.

Føroya Krigssavn, sum roynir at savna og sýna fram lutir og annað í sambandi við tíðarskeiðið 1940-45 í Føroya søgu, verður formliga latið upp av Lassa Klein landsstýris-manni á litlum hátíðarhaldi hendan sunnudagin, har umboð fyri Cameronians handa savninum eina minnisplátu. Á hátíðarhaldinum verða eisini umboð fyri Tórshavnar býráð og onnur, ið stuðlað hava, hjástødd.

TØKK

Við hesum fáu orðum vil eg veita forlagnum »Orð og Løg« mína inniligastu tøkk fyri útgávuna av bókini »Seinasta útróðrarferðin og aðrar smásøgur« eftir bróður mín, Magnus Dam Jacobsen.

Ein serstøk tøkk til sín Gunnar fyri vøkru orð tíni — eisini Amariel Norðoy verður veitt ein tøkk fyri listarligu væl hepnadu kápmýndina.

Marna Glerfoss

kann sigast, at rentabiliteturin í nógvum av hesum aetlanum er ógvuliga ivasamur.

Avleiðingin kann tí gerast hon, at framtíðar rentu- og avdráttarbyrða Føroya fer at vaksa munandi, uttan at valutainntøkan fer at vaksa samsvarendi.

**Íslendinga-
felagið
í Føroyum**

tlf. 16134 - 15671